

v bodoče potrudili, da bomo svoje brate islamske vere nazivali muslimane. Vsakemu svoje! — Zanimivi in lepi »Behar« pa priporočamo vsem, ki hočejo spoznavati socialno in duševno življenje naših bratov muslimanov.

»Prosvjeta«, ki izhaja v Zagrebu že VIII. leto, je objavila meseca okt. lepo študijo o poezijah našega Simona Gregorčiča. Študijo je spisal g. Ante Petrović, ki je z njo pokazal, da je dobro proučil našega klasičnega lirika ter da je verziran v svetovni literaturi. Pisatelj primerja Gregorčiča posebno z najodličnejšimi hrvaškimi pesniki. Zlate poezije Gregorčičeve so pa tudi vredne, da se estetiki in literarni essayisti temeljito pečajo z njimi. Te tople, idej in idealizma polne poezije so tudi izvrsten lek zoper razne, včasih jako komplicirane vrste tiste bolezni, ki se ji pravi »morbus decadentiae chronicus modernus«, in zato jih jugoslovanski mladini priporočamo, da jih uživa in zopet uživa . . .

»Svjetlo«, slobodni, neodvisni i nepolitički list — izhaja sedaj že 15. leto v Karlovcu vsak teden po enkrat. Lastnik in urednik mu je g. Dušan Lopašić, sotrudniki pa so mladi nadarjeni hrvaški literati, med katerimi čitamo najčešče tudi našega sotrudnika g. Milana Marjanovića, ki se je posvetil zlasti literarni kritiki. »Svjetlo« je objavilo v tekočem letu obilico aktualnih člankov, ki razpravljajo hrvaška literarna in občna kulturna vprašanja. List pa se ozira seveda tudi na ostale Slovane, često tudi na nas Slovence. V štev. z dne 30. septembra poroča obširno in duhovito g. Marjanović o naši umetniški razstavi. Številki 40. »Svjetla« je priložen nekak manifest »Mlade Hrvatske«, ki ga je podpisala dvanajstotica mladih pisateljev. V tem oglasu razvijajo program bodočega svojega literarnega dela.

»Oesterreichisch-ungarische Revue« je prinesla letos prevod Kersnikove novele »Očetov greh«. Novelo je ponemčil g. prof. A. Funtek.

† Zdeněk Fibich, slavni češki skladatelj, je umrl 15. oktobra v Pragi v 50. letu svoje dobe. Smetana, Dvořák in Fibich — to je zlato trozvezdje na glasbenem nebu češkem. Za Smetano je ugasnil Fibich, in sveti se samo še dr. Dvořák. Fibich se je začel pečati z glasbo že kot gimnazijec. Študiral je potem na glasbenih konservatorijih v Lipskem, v Parizu in Mannheimu. Bil je nekaj časa učitelj glasbe v Vilni. Od leta 1875. do 1878. je bil drugi kapelnik v češkem gledališču v Pragi; lani pa je bil imenovan za opernega dramaturga v »Narodnem divadlu«. Fibich je sila plodovit skladatelj. Zložil je veliko število simfonij in drugih skladb, vrhu teh pa še celo vrsto oper. Glasbeniki hvalijo zlasti njegove opere: »Blaník«, »Hedý«, »Hipodamija«, »Nevesta Mesinska«, »Burja« in »Šarka«. Poslednja je dosegla najlepši uspeh. Najzadnje operno delo njegovo pa je »Pad Arkuna«, čigar predstave ni več doživel. Fibich je bil aristokratska umetniška narava, ki se ni nikdar laskal okusu širokih mas, nego je krenil v svojem stvarjanju vselej za najvišjimi cilji. Zato ni bil čislán samo med Čehi, ampak tudi pri Nemcih in po vsej Evropi. Najuglednejši časniki ev-

ropski prinašajo dolge in simpatično pisane nekrologe ob smrti velikega komponista Fibicha, ki je bil ponos in dika ne samo češkega naroda, nego vsega slovanskega sveta.

† Dr. Edvard Albert, profesor na medicinski fakulteti dunajskega vseučilišča, je umrl dne 26. septembra na Češkem šele 59 let star. Prof. Albert je bil evropska celebriteta, kot kirurg v svoji stroki svetovno znan učenjak. Bil je po rojstvu in po mišljenju značajan Čehoslovčan. Napisal je celo vrsto temeljitih medicinskih kompandijev. Nas pa zanima prof. Albert posebno zategadelj, ker se je poleg Eskulapove znanosti pečal tudi z muzami. Iz sekcijske dvorane, kjer je z ostrim nožem v roki svojim slušateljem, stoječ ob razparanem človeškem truplu, razkladal prirodne skrivnosti, zatekal se je k češki poeziji, katere krasote je razodeval Nemcem v dovršenih prevodih. Izdal je okoli petero debelih zvezkov takih prevodov iz čeških pesnikov. Največ je prevajal iz Jaroslava Vrchlickega, ki mu je bil nemara zbok svojega ves svet obsezajočega duševnega obzorja najpriljubljenejši češki poet. S takimi prevodi je Albert sila veliko koristil češki književnosti, ki ga bo sedaj težko pogrešala. V njegovi zapuščini so našli tudi rokopis izvirnih čeških pesmi, ki se izdado v kratkem.

† Jožef Iskrač-Frankolski. Najboljši izmed naših pesnikov-samoukov je bil nemara dne 4. julija t. l. v Razdelu pri Novi cerkvi (okraj Celje) umrli Jožef Iskrač.

Rojen na Frankolovem (župnija blizu Vojnika pri Celju) l. 1836. dovršil je štiri gimnazijske razrede v Celju. Ker ni dobil podpore, zapustil je šolo ter se lotil doma kmectijstva. A tudi za plugom hodeč, ostal je idealen ter se živo zanimal za slovensko slovstvo in slovensko politiko. Bil ni samo zvest naročnik, nego tudi marljiv sodelavec raznih slovenskih listov, n. pr. »Novic«, »Zg. Danice«, »Glasnika«, »Besednika«, »Ljudske knjižnice«, »Vrtca«, »Dom in Sveta«, i. t. d. V vseh teh listih je priobčeval razne narodne pravljice in pripovedke, a tudi prav mnogo otrok svoje muze: raznih pesmi, lirskih in epskih. Nekaj še ne priobčenih pesmi iz zadnjih let shranjuje g. kanonik dr. L. Gregorec, a več nego 50 mu jih je izgubil Kordeš, bivši izdajatelj »Ljudske knjižnice« v Mariboru. Samostojno je izdal te-le pesmi:

»Veronika deseniška«, epska pesem (»Cvetje iz domačih in tujih logov«); »Petrovska mati božja«, epska pesem (»Ljudska knjižnica« v Mariboru); v »Zg. Danici« je priobčil daljšo pesem (odo) »Bog v lastnostih svojih«. Nekaj narodnih pripovedk je izročil celjski »Domovini«, ki jih sedaj priobčuje. Tudi kot govornik je nastopil parkrat, posebno pri shodih »Katol. pol. društva« v Konjicah. Pri poljedelstvu vzela nam ga je tudi smrt. Okopaval je koruzo, kar mu počí srčna žila. Napol živega so prenesli v senco košatega drevesa, kjer je v naročju svojega sina zaspal za vedno.

Bil je rajnik bolj male postave in bistrega, prijaznega pogleda. V občinskih in drugih pravnih rečeh je bil izveden. Bil je več let tudi župan v Špitaliču pri Konjicah. Ker je bil jako skromen ter se ni nikjer vrival v ospredje, zato ni bil znan na široko, a tembolj so vedeli bližnji sosedi zanj ter prav pridno hodili k njemu iskat sveta in raznih pomoči. *Anton Brezovnik.*

Prva splošna slovenska umetniška razstava se je zaprla šele 28. oktobra. Vseh obiskovalcev je bilo od dne 15. septembra do 28. oktobra 5041.